

Zadeva C-642/23

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

26. oktober 2023

Predložitveno sodišče:

Landgericht Düsseldorf (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

16. oktober 2023

Tožeča stranka:

Flightright GmbH

Tožena stranka:

Etihad Airways P.J.S.C.

Landgericht Düsseldorf (deželno sodišče v Düsseldorfu, Nemčija)

Sklep

V sporu

Flightright GmbH proti Etihad Airways P.J.S.C.

je 22. civilni senat Landgericht Düsseldorf (deželno sodišče v Düsseldorfu)

16. oktobra 2023

[...] (ni prevedeno)

sklenil:

Postopek se prekine.

Sodišču Evropske unije se na podlagi člena 267, prvi odstavek, točka (b), in tretji odstavek, PDEU zaradi razlage prava Unije predložita ti vprašanji:

1.

Ali je treba člen 8(1)(a) v povezavi s členom 7(3) Uredbe (ES) št. 261/2004 razlagati tako, da je podano veljavno pisno soglasje potnika za povračilo stroškov vozovnice v obliki potovalnih vavčerjev in dobropisov, če je potnik prek spletnega mesta letalske družbe sam odprl elektronski uporabniški račun, na katerega naj bi se prenesli potovalni vavčerji in dobropisi, ne da bi svoje soglasje za tak način povračila potrdil z lastnoročnim podpisom?

2.

Če je odgovor na prvo vprašanje za predhodno odločanje pritrdilen: ali lahko potnik svoje podano soglasje za povračilo stroškov vozovnice v obliki potovalnih vavčerjev in dobropisov prekliče in spet zahteva izpolnitev s plačilom v denarnih sredstvih, če letalska družba obljubljenih potovalnih vavčerjev in dobropisov v nadaljevanju na uporabniškem računu ne knjiži v dobro?

Obrazložitev:

I.

Odstopnica terjatve (v nadaljevanju: odstopnica) je imela potrjeno rezervacijo za let 7. septembra 2020, ki bi ga morala opraviti tožena stranka, iz Düsseldorfa prek Abu Dabija (št. leta EY24) v Brisbane – Queensland (št. leta EY484). Rezervacija je vsebovala tako imenovani Open-Return-Ticket (datum povratnega leta ni fiksno rezerviran). Let št. EY24, ki bi ga morala opraviti tožena stranka, pa je bil odpovedan. Skupna plačana cena za odhodni in povratni let je na potnika znašala 1189,00 EUR. Odstopnica je ta znesek plačala organizatorju potovanja „free4Travel“.

Potem ko je bil za organizatorja potovanja julija 2020 uveden postopek zaradi insolventnosti in ta stroškov vozovnice ni povrnil, se je oče odstopnice v njenem imenu obrnil na toženo stranko. Ta mu je ponudila formalno spremembo rezervacije za lete, da bi se generirala nova IATA koda rezervacije. S tem se je strinjal. Za tem je oče odstopnice ponovno telefoniral z zaposlenim v informacijskem centru tožene stranke in prejel zagotovilo dobropisa za let letalske družbe Etihad v obliki vnovčljivih potovalnih milj v višini vrednosti izvršenega plačila (z veljavnostjo dveh let), dodatnega pripisa nadaljnjih potovalnih milj v vrednosti 400,00 USD ter dodatnega dobropisa še 5000 milj v okviru programa Etihad Guest. Za ta namen naj bi vsak potnik odprl ustrezen račun Etihad Credit, kar se je tudi zgodilo. Sopotniku so bila nato obljubljeni plačila knjižena v dobro, odstopnici pa ne.

Tožeča stranka je z dopisom z dne 16. marca 2021 v imenu očeta odstopnice ter sopotnika v okviru iste rezervacije s kodo rezervacije toženo stranko obvestila, da ta uveljavljata pravico do izbire iz člena 8(1)(a) Uredbe (ES) št. 261/2004, in

zahtevala povračilo stroškov v višini polne cene vozovnice za vse dele poti, ki niso bili opravljeni, v roku sedmih dni.

Odstopnica je z dopisom z dne 13. avgusta 2021 „za vsak slučaj“ izjavila, da „želi povračilo stroškov vozovnice v skladu s členom 8(1)(a), prva alineja, Uredbe (ES) št. 261/2004“ in da „svoje zahtevke za povračilo ponovno odstopa družbi Flightright GmbH“ (tožeča stranka v obravnavani zadevi).

Tožeča stranka z obravnavano tožbo zahteva povračilo stroškov v višini polne cene vozovnice na podlagi odstopljene pravice.

Tožena stranka izpodbija aktivno legitimacijo tožeče stranke.

Okrajno sodišče je tožbo zavrnilo z obrazložitvijo, da lahko tožeča stranka zahteva kvečjemu odškodnino za stroške za odhodni let, pri čemer pa naj v obravnavanem postopku kljub pozivu sodišča ne bi navedla točnega zneska tega leta.

Tožeča stranka je zoper to prvostopenjsko sodbo v predpisani obliki in pravočasno vložila pritožbo.

V okviru pritožbenega postopka sedaj predlaga, naj se sodba Amtsgericht Düsseldorf (okrajno sodišče v Düsseldorfu, Nemčija) z dne 29. aprila 2022 [...] (ni prevedeno) spremeni in naj se toženi stranki naloži plačilo v korist tožeče stranke v višini 1189,00 EUR skupaj z obrestmi v višini pet odstotnih točk nad temeljno obrestno mero od 24. marca 2021 naprej.

Tožena stranka meni, da je prvostopenjska sodba ustrezna.

II.

Uspeh tožbe je odločilno odvisen od odgovora na vprašanji, navedeni v izreku.

Podrobno:

1.

Tožeča stranka bi lahko bila upravičena do povračila stroškov vozovnice v višini 1189,00 EUR v skladu s členoma 8(1)(a) in 7(3) Uredbe (ES) št. 261/2004.

a) V skladu s členoma 5 in 8(1)(a) Uredbe (ES) št. 261/2004 je potnik v primeru odpovedi leta za del poti načelno upravičen do povračila stroškov vozovnice za dele poti, ki niso bili opravljeni. Med „dele poti“, ki niso bili opravljeni, spadata – tako kot v obravnavanem primeru – v primeru enotne rezervacije tako odhodni let kot tudi povratni let ([...] (ni prevedeno) glej tudi Smernice Evropske komisije za razlago z dne 10. junija 2016, C(2016) 3502 final, pod točko 4. b., in Smernice Evropske komisije za razlago – COVID-19 z dne 18. marca 2020, C(2020) 1830 final, pod točko 3. 2. c.). Pojem „pot“ v izrazu „deli poti“ je dalje treba razumeti kot pojem „let“ v smislu Uredbe (ES) št. 261/2004. Pojem „let“ je treba razlagati tako, da je ta v bistvu sestavljen iz

letalskega prevoza, ki je tako na neki način „enota“ tega prevoza, ki ga izvede letalski prevoznik, ki določi svojo pot. Nasprotno se pojem „potovanje“ nanaša na potnika, ki izbere svojo destinacijo in se tja odpravi z leti, ki jih opravi letalski prevoznik. Potovanje, ki je običajno sestavljeno iz „poti tja“ in „vratitve“, je opredeljeno predvsem z osebnim in individualnim namenom premestitve (glej sodbo Sodišča Evropske unije z dne 10. julija 2008, C-173/07 [...] (ni prevedeno)). Med dele poti, ki zaradi odpovedi prvega dela odhodnega leta niso bili opravljeni, spada torej tako nadaljnji let v okviru odhodnega leta kot tudi celotni povratni let. V nasprotju s stališčem okrajnega sodišča tako ni bistveno, da tožeča stranka stroškov, ki odpadejo na odhodni let, ni izrazila v številkah. Zahtevek se nanaša na povračilo stroškov v višini polne cene vozovnice, v obravnavanem primeru v višini 1189,00 EUR.

b)

Postavlja pa se vprašanje, ali je treba zahtevek v celoti zavrniti zato, ker je odstopnica, ki jo je zastopal njen oče, že prej zoper toženo stranko uporabila svojo pravico do izbire glede povračila stroškov vozovnice v skladu s členom 8(1) v povezavi s členom 7(3) Uredbe (ES) št. 261/2004 v tej smeri, da naj do plačila pride v obliki dobropisov. Glede na izjavo priče je potnica v dogovoru s toženo stranko odprla račun Etihad Credit, na katerega naj bi se ji v dobro knjižili dobropis potovalnih milj v višini vrednosti izvršenega plačila, dodatni pripis potovalnih milj v vrednosti 400,00 USD ter dodatni dobropis še 5000 milj v okviru programa Etihad Guest. Ta račun je sama elektronsko odprla prek spletnega mesta tožene stranke. Pri tem se postavlja vprašanje, ali je treba samostojno odprtje računa Etihad Credit, na katerega naj bi se po ustrezni komunikaciji in dogovoru med potnikom in dejanskim letalskim prevoznikom v dobro knjižili dobropis potovalnih milj v višini vrednosti izvršenega plačila, dodatni pripis potovalnih milj v vrednosti 400,00 USD ter dodatni dobropis še 5000 milj v okviru programa Etihad Guest, šteti za „pisno soglasje“ potnika v smislu člena 7(3) Uredbe (ES) št. 261/2004 v okviru avtonomne razlage pojma prava Unije ali pa je za soglasje potnika potreben lastnoročni podpis, kot to na primer zahteva nacionalna določba člena 126 Bürgerliches Gesetzbuch (civilni zakonik, BGB).

Sodišče Evropske unije je tako sicer odločilo, da je treba člen 31(2) in (3) Montrealske konvencije razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da se zahteva po pisni obliki šteje za izpolnjeno, če predstavnik letalskega prevoznika z vednostjo potnika reklamacijo zabeleži v pisni obliki bodisi na papir bodisi elektronsko in jo vnese v informacijski sistem tega prevoznika, če lahko ta potnik preveri točnost besedila reklamacije, kot je bila dana v pisno obliko in vnesena v ta sistem, in jo, po potrebi, spremeni ali dopolni oziroma nadomesti pred iztekom roka iz člena 31(2) te konvencije (glej sodbo Sodišča Evropske unije z dne 12. aprila 2018, C-258/16, točka 47). Lastnoročni podpis se v tem pogledu ne zahteva. Do sedaj pa ni pojasnjeno, ali se ta široka razlaga lahko prenese tudi na Uredbo (ES) št. 261/2004.

2.

Če bo na prvo vprašanje odgovorjeno tako, da za „pisno soglasje“ ni potreben lastnoročni podpis potnika, ampak zadostuje tudi samostojno odprtje uporabniškega računa za prevzem dobropisa, se postavlja naslednje vprašanje, ali lahko potnik svojo uporabljeno pravico do izbire prekliče in ponovno zahteva povračilo stroškov vozovnice v denarju, če, tako kot v obravnavanem primeru, dejanski letalski prevoznik kljub ustreznemu dogovoru ni poskrbel za dobropis.

Tudi to vprašanje, kolikor je razvidno, v sodni praksi Unije do sedaj ni (dokončno) razjasnjeno, zato ga je bilo treba predložiti Sodišču Evropske unije v predhodno odločanje.

III.

[...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT